

"Ölüm, Adın Kalles OlsunP

701i yıllar, Ankara, Yenimahalle, Yenimahalle'nin tipik, küçük bir bahçe içindeki iki-üç katlı evlerinden biri. Hava soğuk mu soğuk. Dondurucu rüzgar, cellatların sinsi pusularda bekleştği cadde ve sokaklarda geziniyor, Geceler, ölümlere zulümlere gebe. Baskısız, sömürsüz bir dünya isteyen tanıdık, tanımadık dostlarımızı yitiriyoruz her gün. Her günümüz, ağır baskı, saldırı ve gerilimlerle geçiyor, Bütün kuşağımızı çepeçevre kuşatan boğucu atmosferde, bir bodrum katında "ders çalışmaya çalışıyoruz". Başka çaremiz ve sermaye*imiz olmadığını biliyoruz. İkimiz de dar gelirli memur çocuğuyuz, Ö Ege'den, ben Karadeniz'den, Henüz defterleri, kitapları açamamışız. O, meşhur, demliği de kendi içinde olan çaydaniğiyle namlı çay organizasyonuna girişmiş. Bana içeriki odadan kömür getirmek düşüyor. Bir Ege türküsü mırıldanarak görevimi yapıyorum. "Ya Çelebi" diyor, "ben Bergamalıyım bu türküyü hiç duymadım". Abartarak ve uydurarak devam ediyorum. "Bergama kalesinde bir şahin yaşar, yiğidin yüreği gurbette üşür, böyle geçerse bu kış ömür, yetmez senin odadaki kömür". Kahkahalara boğuluyoruz, gözlerimizden yaşlar geliyor, O bir süre daha "Birinci" dumanyıla ciğerlerini zor-

layan öksürük gürlmeleriyle günlv. devam ediyor,

1974 Şubat'ı. Hacettepe de hazırlık sınıfına başlıyoruz. Geciktim. İlk dersin ortalarında, hocamız Mrs. Gloria...'dan İzin isteyip sınıfa girdim, Kesif bir sigara dumanından oluşan bulutları aralayarak arka sıralara ulaştım, "merhaba arkadaş" dedi, Vieri vurgulayan bir ses, En köşedeydim, sol yanımdaki kıvrık saçlı, gözlerinin içi yıldız yıldız gülen, ince bıyıklı bir arkadaştı. Elini uzattı, " Kadri Esentürk, Bergamalıyım" dedi yine V leri ve Bergamayı vurgulayarak, tokalaştık. Ardından, ikram ettiği birinci sigarasını tellendirip, dersi izlemeye koyulduk, Kadri'yle böyle başladı arkadaşlığımız. Sonra "teflonlaşmış" tavasında pişirdiğimiz bir tek yumurtayı, bol ekmelele paylaştığımız dostluğumuz, Kararmış tava'mn iki yanından "gıdım-gıdım" ilerleyerek, her zaman ortada birbirimize ince bir koridor bıraktığımız günler,, ve sonra yoldaşlığımız,,

12 Eylül'ün ağır ve kasvetli havası, insanlar bırakın konuşmayı selamlaşmaktan ürker olmuş. İnsanlar arkadaşlarından, dostlarından ve dahi kendilerinden kaçmaya başlamış. Yabancılaşma, inkarcılık., yozlaşma, çürüme, kokuşma salgın bir illetli hastalık gibi her yarı sarmış, yürek sesimizle fısıldaşarak dayanışyoruz Kadri'yle. Her gün MTA Tüketim Kooperatifinden yüklendiği ağır poşetlerle soluk soluğa dostlarına koşuyor, Yenilmiş ama yıkılmamışlarla paylaşıyor tüm olanaklarını. Jeoloji Mühendisleri Odası'na koşuyor, özel yaşantısını hiçe sayarak, canından çok sevdiği (evet, tanıyım) gönüldaşını bile unutarak... insana, topluma, mesleğe

olan sevgisini örgütlüyor JMO'da, hep kendinden vererek... "Oysa iyiler kendilerinden ne isterse karşılıksız verirler, Sesiz ve dingindirler böyle anlarda... Dostluklarını zamanlarını, ışıklarını,, gerekirse bedenlerini, enerjilerini,, İsteniyorsa, hemen o an verirler,, Bu dünyanın kendilerine yar olmadığını ve olmayacağını anladıkça hesap sorarcasına, karşısındakini biran olsun sarsabilmek için ve çoğu kez hayatlarını yok sayarcasına verirler. Erken zamanlarda doğmuşsun be Kadri, Bencilliğe, çıkarıcılığa, iki yüzlülüğe geç kalmıştın, Bu değersizlik çağı sana yakışmazdı. Ve gittin,.. Şimdi nemli hücrelerde elektrikli ağlarını gererek kurbanlarını bekleyen işkenceci örümcekler, karanlık cellatları, sevinirler; bir yiğit ışık daha söndü.

Ölümün kuşağımızın tarajedisidir. Ah, bir de biz, geride kalanlar,, Yeterince paylaşabildik mi acılarını. Omuz verebildik mi zorluklara karşı yaralı bedenine... Yoksa erteledik mi hep dostluk görevlerimizi,, Çünkü çok mu yakınımızdaydın, ihmal edilebilecek kadar,, Çok önemli "işlerimiz"mi vardı,, Ve sen biraz daha bekleyebilir miydin. İleride bir tarihe mi bırakmıştık en yakınımızdakilerle ilgilenme sorumluluğumuz, yoksa yabancılaşma bu muydu?

"Her ölüm erken ölümdür". Kadri'nin ki bir o kadar da aceleci... Tıpkı darda olan dostlarının yardımına gittiği gibi, tıpkı güzel bir dünya düşü için gibi, koşarak gitti, Ozanın dediği gibi; Şu dünyada tek bir şeye/Yanar için göynür özüm/Genç iken ölenlere/Göğ ekini biçmiş gibi

Sevgili Kadri,

Şimdi bizi bir parça şaşkın, çokça kederli bırakıp gittin, bil ki, geride bıraktığın, "Dostların, kızların, oğulların var/Herbiri bir cihan parçası/Kaç bin yıllık hasretimin goncası/Gözlerinden gözlerinden, öperim,"

Rahat uyu.

"ÇELEBİ"

Kadri Esentürk'ün ardından,

Şimdiye kadar gazetelerde veya dergilerde ölen kişilerin ardından yazılmış birçok yazı okudum, Ama şu an sevgili yol arkadaşımız Kadri'nin ölümü nedeniyle masa başına oturduğumda durumun zannedildiği kadar kolay olmadığını hatta tahmin edilebilenden de zor olduğunu yaşayarak görmekteyim.

Toplumumuzda üç aşağı beş yukarı aynı özellikler gösteren toplumlarda yazılı kültür hakettiğince ve yeterince önemsenememekte hatta ve hatta bilim gözardı edi-

lererek yaşam Anadolu deyimiyile karabalta yöntemiyle devam etmektedir. İnsanlarda konuşma ve ifade yöntemleri psikolojik doyumdan öte gitmemektedir. Bana göre^ içinde bulunduğumuz durumdan köklü olarak kurtulmanın yolu yapılmış olan yanlışlıkları tekrar etmemek, olaylardan yeterince ders alabilmektir. Bu sürece katkı yapmak isteyenler kuşkusuz olacaktır, Örneğin Jeoloji Mühendisleri Odası tarihi-

ni yazacak olan gerçek araştırmacılar çok ilginç verilerle karşılaşacaklardır. Bu tarih bir kronoloji sıralaması şeklinde olabilir. Bu tarih karşılaşılan engellerin nasıl aşıldığı yönünde olabilir. Bu tarih Türkiye'nin

sosyoekonomik göstergeleri ile paralel bir şekilde araştırılabilir ve sonunda insan ilişkileri, çalışma koşulları, ekonomik, sosyal, kültürel kazanımlarla yöğrularak gerçek bir tarih ortaya çıkarılabilir. Bu süreçte **Kadri Esentürk** adına dikkat etmek, bu ismi iyi tanımak, bu ismin zannedilenden daha önemli olduğunu anlamak ve yansıtmak gerekmektedir. Örneğin, **Kadri Esentürk** kadı bütün tanıyanlarından manen ala-

caklı olan önemli bir kişiliktir. Oda kuruluşundan sonra geçen 25 yıllık süreçte onu tanımayan oda yöneticisi olacağını zan etmiyorum. Onu tanımlayan en önemli sözcüğün İNSAN' olduğunu düşünüyorum. Hatta daha da ileri giderek İNSAN OĞLU İNSAN'ı tanımlamasının daha uygun olacağını söyleyebilirim. Onunla ilgili anılarımızı mutlaka ve mutlaka kaleme almamız, Bu anıları mutlaka yayınlamamız. Yazılmamış her anı kaybolmaya mahkumdur. Bu da elimizdeki değerlerin özelliklerinin anlaşılmasını ve bizden sonrakilere olan sorumluluğumuzu yerine getirememize neden olacaktır. Kadri arkadaşımızın dünya görüşü ve hayat felsefesini özetlemek istersek Ahmed Arifin dizelelerinden yararlanabiliriz.

Dolu sofrta gülen anne

Gülen çocuklar

Şafakla doğan işgücü

Bire on bire yüzle akşama gebe

Yalanım yok sözüm erkek sözüdür

Ol kitapta böylece yazıldı

Ol sevda böyledir çünkü

Şevki Bayraktaroğlu

Jeoloji Mühendisi Bartın İl Temsilcisi

Sevgili Kadri,

Bizim vefalı dostumuz, vefalı arkadaşımız,,

Şu anda aramızda yalnızca fiziki anlamda varlığını bulamıyoruz, ama arkadaşlığınla, yürekliliğinle, tükenmek bilmeyen mücadelecilikle tüm arkadaşlarının bilincinde olduğunu bil ve o anlamda rahat ol...

Bilinen bir şey var ki, yaşadığımız süreci sen de bizimle yaşıyorsun, bizden sonra gelenlerimizle de hep yaşayacaksın,

1968 ruhunun insanları olarak bulduğumuz öğrenci gençliğinin yurtsever mücadelelerinde ve uzun yıllara yayılan devamlılığında hep beraberdik, hiç ayrılmadık,

dik. Sen bu mücadelede bir çoğumuzdan daha tutarlı, daha dirençli olmanın onuruyla dimdik ayakta kalabildin ve bize de örnek oldun.

Yığıtlığını, yürekliliğini, mücadelecı ruhunu nasıl da mütevazı kişiliğinin potasında eritebilmiştin. "Aşk olsun sana çocuk"...

TMMOB'nin Türkiye'nin doğal kaynakları üzerinde oynanan Emperyalist talana karşı verdiği demokratik mücadelede, insan hakları mücadelesinde, şovenizme karşı olan mücadele geleneğinde, her yerde sen vardın. Ökemizde Emperyalizme, Faşizme, Şovenizme karşı verilen Tam Bağımsız ve Demokrat Türkiye Mücadelesinde her alanda sen hep var oldun, JMÖ'da Jeoloji Mühendislerinin birliği için, meslek şovenizminden çıkar umanlara karşı da çok kararlıydın,

1980 sonrasında "Liberal Ekonomi" sürecinde yaşanan sosyal erozyonda, yılğınlığın, ihanetin, iki yüzlülüğün, şovenizmin potasına girmedin, Neo-Liberalizmin toz pembe hayallerine, aldatmalarına, hatta dayatmalarına karşı kaya gibiydin, sarsılmadın. Hep doğrudan yana, Bağımsızlık« Demokrasi-Sosyalizm mücadelesinden yana, şovenizme karşı verilen mücadeleden yana tercihini yaptın, Hatta dayatılan yoz sürece karşı duvar oldun. Ölümünden hiç korkmadın, Arkadaşlığı, dostluğu, paylaşmayı, mücadele ruhunu ölümün önünde tuttun, Hep şunu söylüyordun, "ÖNEMLİ OLAN UZUN YA DA KISA YAŞAMAK DEĞİL, YAŞANILMASI GEREKEN ANI YAŞAYABİLMEKTİR ÖNEMLİ OLAN."

Kadri... vefalı dostumuz. Ölüm seni aramızdan fizik olarak kopardı, ancak sadece ölümlülüğünü gösterdi, seni yüreklerimizden koparmaya gücü yetmedi. Bunları yazarken, seninle bunları konuşurkenki gibi gülüyorsun. Bizimle yaşadığını biliyorsun...

Arkadaşların adına
İsrafil Hakkı Kılıç

Güle Güle Kadri Esentürk

Değerli yer bilimciler; geçtiğimiz 26 Mart günü İzmir'de vefat eden can dostum/dostumuz, devrim ve demokrasi emekçisi Jeoloji Mühendisi Kadri Esentürkü, ailesi, dostları, meslektaşları hep birlikte 28 Mart günü Bergama'da sevgi ve hüzün dolu alkışlarla sonuza uğurladık,

Şüphesiz bu uğurlama hiçbirimiz için kolay olmadı, olmayacak ta, Çünkü bir çoğumuzla onun arasında 20-25 yıldan beri devam eden sevgi ve dostluk dolu bir ilişki vardı ve bu öyle sıradan bir ilişki de değildi. Sevgili Kadri ile Jeoloji Mühendisliği ve MTA platformlarında 20 yıllık bir birlik-teliğimiz oldu. Jeoloji Mühendisleri Odası Kurultaylarında onunla her zaman hem rakip, hem de dosttuk. MTÂ Genel Müdürlüğü'nde 20 yıl aynı odaları, aynı kampı paylaştık. Bazen sevinçle bazen hüzünle birlikte kadeh kaldırdık. Arazide birlikte yorulduk; bazen bozkırda bir ağaç gölgesinde güneşten korunarak, bazen küçük bir su kenarında bir söğüt gölgesinde ayaklarımızı suya uzatıp yorgunluk enerjisini suya verirken yine birlikte dinlendik, Kumanyalarımızı domates ve yeşil biber yönünden Kadri'ye torpil yaparak paylaştık, Çünkü o herkesi ve her şeyi sevdiği gibi domates ve yeşil biberi çok seviyordu. Bu alışkanlıkla o benim istemememe rağmen son rakı kadehlerinde de kendine torpil yapıyordu,

İşte sevgili dostlar; pek de kısa olmayan bir zaman dilimini paylaştığım ve benim için her zaman değerli bir dost, bir yoldaş ve bir candaş olan sevgili Kadri'yi unutmak benim için mümkün değil, sizin için de olmadığına eminim, Çünkü Kadri her şeyden önce zor günlerin adamıydı, O, inanç ve ideolojik yapısı gereği eylem alan ve platformlarına herkesten önce koştuğu gibi, dostlarına her konuda yardıma da herkesten önce koşardı. Belki de hayatta en sevdiği şey doslarına maddi ve manevi alanda yardım etmek, onların sevinç ve hüzünlerini paylaşmaktı. O, politik

mücadelesini büyük bir inat ve kararlılıkla sürdürürken MTA Genel Müdürlüğündeki Orta Anadolu ve Toros Jeoloji Projelerindeki görevini de başarı ile yerine getirmiştir,

Kadri Esentürk'ün en yadsınamaz yanı şüphesiz insani değerlerin ayaklar altına alındığı, birçok devrimci ve yurtseverin acımasızca yok edildiği veya etkisizleştirildiği bir ülkede emek yanlısı olmasıdır, Onun yüreği her zaman emek ve insan sevgisi ile dolu olmuştur. O, 12 Eylül dönemi sonrasında ve halkın %14'ünün aç olduğu, %36'sının sağlıklı su içemediği bir ülkede birçok mücadele kaçınının köşedönmeçilik oynadığı, küreselleşme ve yeni dünya düzeni aldatmacalarının yeni manipülasyonlar olarak halka sunulduğu, emek mücadelesinin baskı ve zulümle geriletildiği, ulusal bütünlük edebiyatıyla ülkenin ve bölgenin yeni savaş ve bölünmelere hızla sürüklendiği günlerde de daima kardeşlikten, gerçek birliktelik ve bütünlükten, insan haklarından, demokrasiden, barıştan, sevgiden ve emekten yana olmuştur, Bu mücadelesini büyük bir inat ve kararlılıkla ölünceye değin sürdürmüştür.

Sevgili dostlar, belirgin özelliklerini yukarıda kısaca tanımladığımız can yoldaşımız için daha çok şey yazılabilir, fakat biz onun hakkında yazılanlarla değil, daima gönlümüzdeki anılarıyla yaşatacağız. Zaten Onun kendisi gibi insanlara çok ihtiyaç duyulan bir ülkede erken gelen ölümü tüm sevenlerini oldukça üzümüştür. Sevenleri için Onun *cansız ve güzel bedenini bir zamanlar huzur içinde koştuğu ve oynadığı Bergama ovası alüvyonuna fosil olarak bırakmak* da öyle kolay olmadı, Ne yapalım bu oyunun da kuralı bu. Fakat her şeye rağmen biz ondandı, o bizden ayrılrken yine de sevgi doluyduk. O, bize her zamanki sevecenliği ile hoşçakalın derken kendinden önce göçmüş çok sevdiği Bergamalı dostlarına da merhaba diyordu.

Güle güle sevgili dost, can yoldaş ve insan oğlu insan Kadri Esentürk,

Sevgi ve Saygıyla
Haydar KARA

Alpaslan Can'm Ardından

Son yıllarda yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayan arkadaşımız Alpaslan Çan'ı kaybetmiş bulunuyoruz, Dünya meşgaleleri nedeniyle eskisi kadar sık görüşemediğim Alpaslan Çan'a» haberim olmadığı için ebediyete yolculuğunda son görevimi yapamadığım için üzgünüm.

Jeoloji Kongresi'nde yaptığımız kısa bir görüşme ve kongreden sonra evinden telefonla arayarak yaptığımız sohbet, demek ki Tanrı'nın bir veda olarak düzenlediği bir buluşma ve görüşme olmuş.

Anılarım yetmişli yılların başlarına gitti: Paris'de doktoramı tamamladıktan sonra Türkiye'ye dönerek bir yıl özel sektörde çalıştıktan sonra MTA'ya dönmüş ve Demir Jeolojisi Servis Şefi olarak atanmıştım. Alpaslan Can da o sırada Sivas Bölge Müdür Yardımcılığından Merkeze dönmüş ve İstatistik ve Enformasyon Servisi Şefliğine atanmıştı. Tesadüfen doktora sahalarımız mücavir olduğundan ismen daha Önce tanışmıştım, Mert, sözüne güvenilir, sözü ne ise özü de o olan, renkli ve popüler kişiliği nedeniyle arkadaşlığımız sağlam bir zemin üzerinde gelişti. Gemoloji merakımız, ilişkilerimizi daha da artırdı,

Sağlam yapısı, ağırbaşlılığı, becerikliliği ve çalışma hevesiyle yaptığı bilimsel ve yönetsel birçok yararlı işlerden, en çok güzel anılar bırakanı, 1979 yılında icra ettiğimiz Dünya Madencilik Kongresinde başarıyla yürüttüğü Madencilik Sergisi olmuştur; İstanbul Üniversitesindeki tahsilinden, İstanbul Teknik Üniversitesindeki asistanlığından, Almanya'daki dok-

tora çalışmalarından ve MTÂ'daki faaliyetlerinden edindiği tecrübeler ve ustalıkla sergi işini büyük bir maharetle organize etti, uyguladı ve sonuçlandırdı,

Anılarımızda daima saygı ve sevgi ile yaşatacağımız Alpaslan Can arkadaşımıza Tann'dan rahmet, yakınlarına» dostlarına, tüm meslektaşlarına ve MTA camiasına başsağlığı dilerim.

Dr .M.Orhan ÖZKOÇAK
Jeoloji Yüksek Mühendisi

Güle Güle Mehmet Ağabey

Yaşamın diyalektiği içinde kabul ettiğimiz ölüm, Öyle bir anda ve şekilde karşınıza çıkar ki şaşırır kalırsınız, Ancak bazen bu şaşkınlığı birkaç kişi değil de; tanıyan herkes yaşar. Senin içinde öyle oldu Mehmet Ağabey. Sen hastanedeyken, doktorlar ne derse desin hepimiz, içimizden 'bir mucize olacak' diyen bir ses duyduk, Ama olmadı...

Kısa yaşamının son 10 yılında tanıdım Mehmet Ağabeyi. JMÖ Lokalindeki uzun bir sohbet sonrasında aramızdaki samimiyet arttı, süreç içinde birçok yönünü tanıma fırsatım oldu,

Gerek Şube Müdürlüğü gerekse birlikte olduğumuz bu on yılda işyerinde "Mehmur Mühendislik" yerine araştırmacı, üretken bir mühendislik işlevinin savunucusu ve uygulayıcısı olarak gördük. Bu yönde bilgi ve birikimlerini paylaşmaktan, meslektaşlarını motive etmekten kaçınmaz, çalışmalarını "mesai odasına ve saatlerine" hapsedmeden JMO platformlarına ve diğer kurumlardaki meslektaşlarına taşırdı.

Demokrat kişiliği O'nun mesleği kadar dünyadaki ve ülkedeki siyasal, ekonomik, sosyal gelişmelere duyarlı olmasını sağlamıştır, 12 Eylül Askeri darbesinden Ö'da nasibini almıştır, Her zaman ezilenden, sömürülenden ve barıştan yana tavır almış; işyerindeki tartışmalarımızda sözünü esirgememiştir, 1990'larda başlayan Kamu Çalışanları Sendikal Haklar mücadelesine omuz vererek YAPI-YOL SEN'in (Yol Yapı ve Altyapı Kamu Çalışanları Sendikası) kurucuları arasında yer almışta ,

Yaşamında önemli bir yer tutardı spor, ODTÜ Spor Salonu'na da düzenli olarak gitmenin yanında çevresindekileri de bu işe katmak için uğraşır; sağlıklı ve doğal beslenmenin yararları konusunda uyarırdı.

Bu yazılanlar O'nunla ilgili hemen aklıma geliverenler. Oysa yardımseverliği, insan ilişkilerindeki çizgisi, sevecenliği üzerine daha söylenebilecek o kadar çok şey var ki...

İşte bu yüzden olsa gerek 17 Mayıs günü 13.00'de Afet İşleri Genel Müdürlüğündeki törende biraraya gelen herkes, bir yakalarındaki fotoğrafa bakıyorlar, bir de karşılardaki tabuta, aynı şaşkınlığı yaşayarak birbirlerine aynı şeyi söylüyordu,; "Ölüm MehmetALMN'a Yakışmadı"

Ölümlle yanyana gelebilecek bir isim değildi Mehmet A L t m

Güle güle Mehmet Ağabey! yaşamının en verimli, en üretken döneminde genç yaşta aramızdan ayrıldın, i

İnanıyorum ki, hayata dair yapacak çok şeyi, söyleyecek çok sözü vardı,,,

UNUTMAYACAĞIZ.,

Bahattin DEMİR

Afet İşleri Genel Müdürlüğü